

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)
z 9. februára 2006 *

V spojených veciach C-226/04 a C-228/04,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané rozhodnutiami Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Taliansko) z 22. apríla 2004 a doručené Súdnemu dvoru 2. júna 2004, ktoré súvisia s konaniami:

La Cascina Soc. coop. arl,

Zilch Srl (C-226/04),

proti

Ministero della Difesa,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

* Jazyk konania: taliančina.

Pedus Service,

Cooperativa Italiana di Ristorazione soc. coop. arl (CIR),

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL),

a

Consorzio G. f. M. (C-228/04)

proti

Ministero della Difesa,

La Cascina Soc. coop. arl,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia K. Schiemann, N. Colneric,
K. Lenaerts a E. Juhász (spravodajca),

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. júna 2005,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- La Cascina Soc. coop. arl a Zilch Srl, v zastúpení: D. Grossi, G. Romano-Cesareo a D. Cusmano, avvocati,

- talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,

- rakúska vláda, v zastúpení: M. Fruhmann, splnomocnený zástupca,

- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: A. Aresu a K. Wiedner, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. septembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 29 prvého odseku písm. e) a f) smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322, ďalej len „smernica“).

- 2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi spoločnosťami La Cascina Soc. coop. arl (ďalej len „La Cascina“) a Zilch Srl (ďalej len „Zilch“), ako aj konzorciom G. f. M. (ďalej len „G. f. M.“) a talianskym ministerstvom obrany a ministerstvom hospodárstva a financií ako verejnými obstarávateľmi jednak vo veci vylúčenia týchto podnikov z účasti vo verejnom obstarávaní služieb, jednak vo veci súladu ustanovenia talianskej právnej úpravy, ktorou sa uvedená smernica preberá do vnútroštátneho poriadku, s článkom 29 smernice, ktorému má toto ustanovenie zodpovedať.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Z druhého a tretieho odôvodnenia smernice vyplýva, že bola prijatá v rámci opatrení „zameraných na urýchlené dobudovanie vnútorného trhu“ a z tohto dôvodu sa zameriava „na koordináciu postupov verejného obstarávania služieb“.

- 4 V dvadsiatom odôvodnení smernice sa vyhlasuje, že „... keďže na elimináciu praktík, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž ako takú a najmä účasť štátnych príslušníkov iných členských štátov, je potrebné zlepšiť prístup subjektov poskytujúcich služby k postupom verejného obstarávania“.

- 5 V duchu otvárania verejného obstarávania čo možno najširšej hospodárskej súťaži článok 13 ods. 5 smernice pre oblasť organizovania súťaží návrhov stanovuje, že „v každom prípade musí byť počet pozvaných účastníkov dostatočný pre zabezpečenie regulárnej súťaže“. Takisto pokiaľ ide o užšie súťaže, článok 27 ods. 2 druhý pododsek stanovuje, že „v každom prípade, aby bola súťaž regulárna, musí byť počet záujemcov vyzvaných na predloženie ponuky dostatočný“.

- 6 V rámci hlavy VI kapitoly 2 smernice s nadpisom „Kritériá pre kvalitatívny výber“ článok 29 stanovuje:

„Z účasti na objednávke [vo verejnom obstarávaní — *neoficiálny preklad*] môže byť vylúčený každý poskytovateľ služieb:

- a) ktorý je v konkurze, vo vyrovaní alebo v likvidácii, alebo ktorý prerušil obchodnú činnosť alebo ktorý sa nachádza v akejkoľvek obdobnej situácii vyplývajúcej z podobných konaní podľa vnútroštátnych právnych predpisov;

- b) na ktorého bol vyhlásený konkurz alebo začaté vyrovanie, alebo proti ktorému sa vedie akékoľvek podobné konanie podľa vnútroštátnych právnych predpisov;

- c) ktorý bol právoplatne odsúdený za protiprávne konanie v súvislosti s výkonom povolania;
- d) ktorý sa v rámci výkonu povolania dopustil závažným pochybenia, ktoré obstarávateľ preukázateľne zistil;
- e) ktorý si neplní [nesplnil — *neoficiálny preklad*] povinnosti, vzťahujúce sa na platenie príspevkov na sociálne zabezpečenie v súlade s právnymi predpismi krajiny, v ktorej má sídlo, alebo s právnymi predpismi platnými v krajine obstarávateľa;
- f) ktorý si neplní [nesplnil — *neoficiálny preklad*] povinnosti, vzťahujúce sa na platenie daní v súlade s právnymi predpismi platnými v krajine obstarávateľa;
- g) ktorý sa previnil závažným skresľovaním poskytovaných informácií, alebo vôbec neposkytol informácie, ktoré možno podľa tejto kapitoly požadovať.

Ak obstarávateľ vyžaduje, aby poskytovateľ služieb preukázal, že sa na neho nevzťahuje žiadne z písmen a), b), c), e) alebo f), za postačujúci dôkaz sa považuje:

— ...

- pre písmená e) alebo f) osvedčenie vydané príslušným orgánom príslušného členského štátu.

...

Členské štáty určia v lehote stanovenej v článku 44 inštitúcie a orgány príslušné vydávať takéto doklady a bezodkladne o tom upovedomia ostatné členské štáty a Komisiu.“

Vnútroštátna právna úprava

- 7 Smernica bola do talianskeho práva prebratá legislatívnym dekrétom č. 157 zo 17. marca 1995 (GURI č. 104 zo 6. mája 1995, ďalej len „dekrét č. 157/1995“).
- 8 Článok 12 písm. d) a e) tohto dekrétu, tak ako bol nahradený článkom 10 legislatívneho dekrétu č. 65 z 25. februára 2000 (GURI č. 70 z 24. marca 2000, ďalej len „článok 12 dekrétu č. 157/1995“), ktorým sa do vnútroštátneho práva preberá článok 29 smernice, stanovuje:

„... z účasti vo verejnom obstarávaní sú vylúčení záujemcovia:

ktorí si neplnia povinnosti týkajúce sa platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie pracovníkov podľa talianskych právnych predpisov alebo právnych predpisov štátu, v ktorom sú usadení;

ktorí si neplnia povinnosti týkajúce sa platenia daní podľa talianskych právnych predpisov alebo právnych predpisov štátu, v ktorom sú usadení.“

Spory vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 9 V decembri 2002 uverejnilo talianske ministerstvo obrany po dohode s ministerstvom hospodárstva a financií v *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* a v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania postupom zrýchlenej užšej súťaže na poskytovanie reštauračných služieb inštitúciám a útvarom ministerstva obrany detašovaným na území štátu. Ako posledný deň lehoty na prijímanie žiadostí o účasť bol stanovený 15. január 2003 a posledný deň lehoty na prijímanie ponúk 3. marec 2003.
- 10 Toto verejné obstarávanie bolo rozdelené na 16 častí. Pre každú z nich bola stanovená rozdielna výška ročnej odmeny, konkrétna geografická oblasť vykonávania zmluvy a súhrn osobitných plnení, ktoré sa mali realizovať.
- 11 Na toto verejné obstarávanie okrem iných reagovali La Cascina a Zilch, v rámci dočasného združenia podnikov, a to na väčšinu z jeho 16 častí, ako aj G. f. M. — výlučne na časť č. 7.
- 12 Dňa 4. decembra 2003 verejný obstarávateľ rozhodol o vylúčení La Cascina a G. f. M. z verejného obstarávania z dôvodu, že si neplnia povinnosti v oblasti platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie pracovníkov, ako aj o vylúčení spoločnosti Zilch z dôvodu, že si neplní povinnosti týkajúce sa platenia daní.

- 13 Uvedené tri subjekty požiadali vnútroštátny súd o zrušenie tohto rozhodnutia. La Cascina a G. f. M konkrétne tvrdili, že nezaplatenie príspevkov na sociálne zabezpečenie bolo legalizované *a posteriori*. Pokiaľ ide o spoločnosť Zilch, tá tvrdila, že jedna časť dlžnej dane bola predmetom čiastočného odpustenia dane a na druhú sa vzťahovala „daňová amnestia“ v zmysle legalizačného opatrenia prijatého vnútroštátnym zákonodarcom v roku 2002, na základe ktorého mu bolo umožnené vykonať platbu v splátkach.
- 14 Verejný obstarávateľ naproti tomu tvrdil, že legalizácia *a posteriori* neznamená, že žalujúce podniky si v čase uplynutia lehoty na predloženie žiadosti o účasť vo verejnom obstarávaní, t. j. 15. januára 2003, plnili svoje povinnosti.
- 15 Vnútroštátny súd konštatuje rozdiel vo formulácii článku 29 smernice a článku 12 dekrétu č. 157/1995. Zatiaľ čo ustanovenie práva Spoločenstva predpokladá možnosť vylúčiť z účasti vo verejnom obstarávaní poskytovateľa služieb, „ktorý si nesplnil“ povinnosti, vnútroštátne ustanovenie vylučuje tých, „ktorí si neplnia“ svoje povinnosti.
- 16 Vnútroštátny súd sa následne pýta, či predmetné vnútroštátne ustanovenie vo veci samej nie je viac permissívne a neposkytuje vnútroštátnym orgánom viac voľnosti, a v tejto súvislosti odkazuje na rôzne výklady, ktoré sa objavili v rozhodnutiach talianskych súdov v tejto oblasti. Niektoré z týchto súdov skutočne akceptujú legalizáciu *a posteriori*, t. j. po uplynutí lehoty na predloženie žiadosti o účasť vo verejnom obstarávaní, a to v dvoch typoch situácií:

— ak dotknuté osoby spochybnili dôvodnosť svojich povinností pred príslušnými vnútroštátnymi správnymi alebo súdnymi orgánmi,

- ak dotknuté osoby, hoci si skutočne nespĺnili svoje povinnosti, využili opatrenia na odstránenie tvrdosti zákona, ktoré prijal štát a ktoré im umožnili *a posteriori* legalizovať ich situáciu v oblasti daní a sociálneho zabezpečenia, prípadne opatrenia daňovej amnestie.

17 Kedže sa Tribunale amministrativo regionale del Lazio domnieval, že takýto výklad by mohol viesť k nerovnakému zaobchádzaniu s poskytovateľmi služieb a k paralyzovaniu priebehu verejného obstarávania, rozhodol o prerušení konania a položení týchto prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru:

„Súdnemu dvoru sa kladú tieto otázky:

1. Majú sa citované ustanovenia predmetnej smernice vykladať tak, že keď zákonodarca používa slovné spojenia ‚si neplní [nesplnil — *neoficiálny preklad*] povinnosti, vzťahujúce sa na platenie príspevkov na sociálne zabezpečenie v súlade s právnymi predpismi krajiny, v ktorej má sídlo, alebo s právnymi predpismi platnými v krajine obstarávateľa‘ a ‚ktorý si neplní [nesplnil — *neoficiálny preklad*] povinnosti, vzťahujúce sa na platenie daní v súlade s právnymi predpismi platnými v krajine obstarávateľa‘, týka sa to iba prípadu — a žiadneho iného prípadu —, keď si ku dňu uplynutia lehoty na predloženie žiadosti o účasť vo verejnom obstarávaní (alebo každopádne pred prijatím rozhodnutia o tom, s kým bude uzavretá zmluva) podnik splnil uvedené povinnosti tým, že v plnom rozsahu a bez omeškania vykonal zodpovedajúcu platbu;
2. má sa potom ustanovenie talianskeho práva, ktoré ich preberá [t. j. článok 12 písm. d) a e) legislatívneho dekrétu č. 157 zo 17. marca 1995] — pokiaľ v rozpore s citovaným ustanovením práva Spoločenstva umožňuje z verejného obstará-

vania vylúčiť podniky, ktoré ,si neplnia povinnosti týkajúce sa platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie pracovníkov podľa talianskych právnych predpisov alebo právnych predpisov štátu, v ktorom sú usadení, a ktoré ,si neplnia povinnosti týkajúce sa platenia daní podľa talianskych právnych predpisov alebo právnych predpisov štátu, v ktorom sú usadení — vykladať výlučne s odvolaním sa na nespĺnenie týchto povinností — overiteľné k uvedenému dátumu (uplynutie lehoty na predloženie žiadostí o účasť, čas bezprostredne pred prijatím rozhodnutia, aj keď dočasným, o tom, s kým bude uzavretá zmluva) — s vylúčením akejkoľvek možnosti následnej ,legalizácie‘;

3. alebo sa naopak (v prípade, že vo svetle toho, čo bolo vyložené vyššie v bode 2, sa má na vnútroštátne ustanovenie hľadieť tak, že sa odchyľuje od zmyslu a cieľa daného ustanovenia Spoločenstva) možno domnievať, že vnútroštátny zákonodarca môže vzhľadom na povinnosti, ktoré má v rámci preberania právnej úpravy Spoločenstva obsiahnutej v predmetnej smernici, stanoviť predpoklady, za akých bude účasť vo verejnom obstarávaní umožnená podnikom, ktoré si síce ,neplnia povinnosti‘ ku dňu uplynutia lehoty na účasť v daných verejných obstarávaníach, ale preukážu, že svoju situáciu môžu legalizovať (a že s týmto cieľom podnikli konkrétne kroky) pred prijatím rozhodnutia o tom, s kým bude uzavretá zmluva;

4. a napokon v prípade, že by sa výklad uvedený v bode 3 mal považovať za možný — a v dôsledku toho by sa považovalo za možné zaviesť flexibilnejšie ustanovenia v porovnaní s významovo prísnejším slovným spojením, ktoré používa zákonodarca Spoločenstva, a síce ,splniť si povinnosti‘, nie je toto ustanovenie v rozpore so základnými zásadami práva Spoločenstva, akými sú rovnaké zaobchádzanie so všetkými občanmi Únie alebo — pokiaľ ide výlučne o verejné obstarávanie — záruka ,*par condicio*‘ v prospech všetkých podnikov, ktoré žiadajú o účasť v ňom?“

O prejudiciálnych otázkach

- 18 Na úvod treba zdôrazniť, že v súlade s ustanoveniami hlavy II smernice sa jej ustanovenia uplatňujú v závislosti od kategorizácie predmetných služieb. Táto kategorizácia, ktorá si vyžaduje posúdenie skutkového stavu, však patrí do právomoci vnútroštátneho súdu; Súdny dvor preto pristúpi k výkladu tých ustanovení smernice, na ktoré sa odvoláva návrh na začatie prejudiciálneho konania. Z tohto návrhu okrem toho vyplýva, že sa týka užšej súťaže v zmysle smernice.
- 19 Svojimi otázkami sa vnútroštátny súd v podstate snaží zistiť, po prvé, či článok 29 prvý odsek písm. e) a f) smernice treba vykladať tak, že nepripúšťa také ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré odkazuje na situáciu poskytovateľa služieb, ktorý „si neplní“ svoje daňové povinnosti alebo povinnosti vyplývajúce zo sociálneho zabezpečenia. Po druhé sa pýta, k akému okamihu musí poskytovateľ služieb predložiť dôkazy o splnení týchto povinností. Po tretie sa pýta, či na poskytovateľa služieb, ktorý je buď v omeškaní s platbami daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie, alebo mu príslušné orgány umožnili splátky týchto príspevkov alebo daní, alebo podal opravný prostriedok na správnom alebo súdnom orgáne, v ktorom spochybňuje existenciu alebo výšku príspevkov na sociálne zabezpečenie alebo daní, ktoré má povinnosť zaplatiť, treba alebo netreba hľadiť tak, že si nesplnil povinnosti platiť príspevky na sociálne zabezpečenie alebo dane v zmysle článku 29 prvého odseku písm. e) a f) smernice.
- 20 Aby mohol Súdny dvor poskytnúť užitočnú odpoveď na tieto otázky, je na úvod potrebné zdôrazniť, že cieľom smerníc Spoločenstva o verejnom obstarávaní je koordinovať vnútroštátne postupy v tejto oblasti. Pokiaľ ide konkrétne o verejné obstarávanie služieb, v treťom odôvodnení smernice sa uvádza, že na dosiahnutie cieľov definovaných v prvom a druhom odôvodnení je potrebná „... koordinácia postupov verejného obstarávania služieb“.

- 21 V kontexte tejto koordinácie článok 29 smernice stanovuje sedem dôvodov vylúčenia záujemcov z účasti vo verejnom obstarávaní, ktoré súvisia s profesionálnou ctou, solventnosťou a dôveryhodnosťou. Toto ustanovenie ponecháva na členských štátoch, aby posúdili uplatnenie všetkých týchto prípadov vylúčenia, čoho dôkazom je výraz „z účasti na objednávke [verejnom obstarávaní — *neoficiálny preklad*] môže byť vylúčený...“, ktorý sa nachádza v úvode tohto ustanovenia a v písmenách e) a f), výslovne odkazuje na vnútroštátne právne predpisy.
- 22 A tak, ako správne upozorňuje Komisia Európskych spoločenstiev, samotné posudzované ustanovenie určuje hranice možností členských štátov v tom zmysle, že nemôžu stanoviť iné dôvody vylúčenia, než aké sú v ňom uvedené. Táto možnosť členských štátov je tiež ohraničená všeobecnými zásadami transparentnosti a rovnakého zaobchádzania (pozri najmä rozsudky z 12. decembra 2002, *Universale-Bau a i.*, C-470/99, Zb. s. I-11617, body 91 a 92, ako aj zo 16. októbra 2003, *Traunfellner*, C-421/01, Zb. s. I-11941, bod 29).
- 23 Z toho vyplýva, že článok 29 smernice sa v tejto oblasti neusiluje o to, aby sa v ňom uvedené dôvody vylúčenia uniformne uplatňovali na úrovni Spoločenstva, takže členské štáty majú možnosť tieto dôvody vylúčenia vôbec neuplatňovať, ak sa rozhodnú pre čo najširšiu účasť vo verejných obstarávaní, alebo ich začleniť do vnútroštátnej právnej úpravy s dôslednosťou, ktorej stupeň sa môže meniť v každom jednotlivom prípade v závislosti od právnych, ekonomických alebo sociálnych zreteľov, ktoré prevážia na vnútroštátnej úrovni. V rámci toho môžu členské štáty zmierniť alebo zmäkčiť kritériá stanovené v článku 29 smernice.
- 24 Pokiaľ ide po prvé o otázku, či sa článok 29 prvý odsek písm. e) a f) smernice má vykladať tak, že neprípúšťa také vnútroštátne ustanovenie, ktoré sa odvoláva na situáciu „poskytovateľa služieb“, ktorý „si neplní“ svoje daňové povinnosti a povinnosti vyplývajúce zo sociálneho zabezpečenia, toto ustanovenie umožňuje členským štátom vylúčiť každého záujemcu, „ktorý si nesplnil svoje povinnosti“ týkajúce sa platenia príspevkov na sociálne zabezpečenie a daní „podľa vnútroštátnych právnych predpisov“.

- 25 Toto ustanovenie neobsahuje definíciu pojmu „nesplniť si svoje povinnosti“. Vzhľadom na úvahy rozvinuté v bode 23 tohto rozsudku autori smernice nemali v úmysle kvalifikovať tento pojem autonómne na úrovni Spoločenstva, ale odkázali v tomto smere na vnútroštátne právne normy. Je preto na týchto vnútroštátnych právnych normách, aby upresnili obsah a rozsah predmetných povinností, ako aj podmienky ich splnenia.
- 26 Taliansky zákonodarca využil možnosť, ktorú mu dáva článok 29 prvý odsek písm. e) a f) smernice a zakotvil predmetné dva dôvody vylúčenia v článku 12 písm. d) a e) legislatívneho dekrétu č. 157/1995. Vnútroštátny súd sa však pýta, po prvé, či vzhľadom na použitie slovného spojenia „ktorí si neplnia svoje povinnosti...“ nie je toto ustanovenie viac permissívne a neposkytuje vnútroštátnym orgánom väčšiu voľnosť oproti formulácii použitej v článku 29 prvom odseku písm. e) a f) smernice.
- 27 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, ako správne upozorňujú dotknuté osoby, ktoré predložili Súdnemu dvoru pripomienky, že jednotlivé smernice Spoločenstva z oblasti verejného obstarávania nerobia rozdiel pri používaní formulácií „nesplniť si“ povinnosti alebo „neplniť si“ povinnosti. Tak je tomu napríklad v prípade článku 24 prvého odseku písm. e) a f) smernice Rady 93/37/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania prác (Ú. v. ES L 1999, s. 54; Mim. vyd. 06/002, s. 163), článku 20 ods. 1 písm. e) a f) smernice Rady 93/36/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania dodania tovaru (Ú. v. ES L 199, s. 1; Mim. vyd. 06/002, s. 110) a napokon článku 45 ods. 2 písm. e) a f) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132), ktorá nadobudla účinnosť 31. januára 2006. Medzi týmito dvoma slovnými spojeniami preto nie je žiaden významový rozdiel.
- 28 Práve na základe týchto úvah treba zvážiť rôzne situácie, na ktoré sa odvoláva vnútroštátny súd.

- 29 Vnútroštátny sudca sa po druhé pýta, či na to, aby poskytovateľ služieb splnil svoje povinnosti v oblasti daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie, musí „k dátumu uplynutia lehoty na podanie žiadosti o účasť vo verejnom obstarávaní a každopádne pred prijatím rozhodnutia o tom, s kým bude uzavretá zmluva“, vykonať príslušnú platbu „v celom rozsahu a bez omeškania“.
- 30 Ak máme určiť, ku ktorému okamihu treba posudzovať, či si záujemca splnil svoje povinnosti, treba konštatovať, že keďže článok 29 prvý odsek písm. e) a f) smernice odkazuje na právne predpisy členských štátov, pokiaľ ide o určenie obsahu pojmu „splniť si povinnosti“ a zákonodarcovia Spoločenstva si neželali zjednotiť uplatňovanie tohto článku na úrovni Spoločenstva; je preto logické domnievať sa, že ten istý odkaz na vnútroštátne právne predpisy sa uplatní, aj pokiaľ ide o určenie predmetného okamihu.
- 31 Je preto úlohou vnútroštátnych právnych noriem, aby určili, ku ktorému okamihu alebo v rámci akej lehoty musia dotknuté osoby vykonať platby zodpovedajúce ich povinnostiam, prípadne — pokiaľ ide o iné situácie, ktorými sa zaoberá vnútroštátny súd a ktoré sú rozobraté v bodoch 34 až 39 tohto rozsudku, — musia dokázať, že sú splnené podmienky na legalizáciu *a posteriori*. Táto lehota môže byť určená najmä dňom uplynutia lehoty na predloženie žiadosti o účasť vo verejnom obstarávaní, dátumom zaslania výzvy na predloženie ponuky, dňom uplynutia lehoty na predloženie ponúk kandidátmi, dátumom hodnotenia ponúk verejným obstarávateľom, prípadne okamihom, ktorý bezprostredne predchádza prijatiu rozhodnutia o tom, s kým bude uzavretá zmluva.
- 32 Je však potrebné zdôrazniť, že zásada transparentnosti a zásada rovnosti zaobchádzania, ktorými sa riadia všetky postupy verejného obstarávania a v zmysle ktorých musia byť vecné a procesné podmienky účasti na verejnom obstarávaní jasne a vopred definované, vyžadujú, aby bola táto lehota určená s absolútnou istotou a aby bola zverejnená tak, aby mohli dotknuté osoby presne poznať obmedzenia postupu a aby si boli isté, že rovnaké obmedzenia platia pre

všetkých konkurentov. Túto lehotu môže stanoviť vnútroštátna právna úprava, prípadne môže vnútroštátna právna úprava zveriť túto zodpovednosť verejným obstarávateľom.

- 33 Za kandidáta, ktorý si splnil svoje povinnosti v lehote, o ktorej sa hovorí v bode 31 vyššie, sa teda považuje kandidát, ktorí v celom rozsahu vykonal platby súvisiace s jeho dlhmi v oblasti daní a sociálneho zabezpečenia, s výhradou prípadov, keď dôjde k následnej legalizácii a podaniu opravného prostriedku na správnom alebo súdnom orgáne, ktorými sa zaoberajú body 34 až 39 tohto rozsudku. Iba obyčajné začatie platenia v danom okamihu alebo dôkaz o úmysle zaplatiť či dokonca dôkaz o finančnej kapacite na legalizáciu po tomto okamihu nepostačuje, inak by bola porušená zásada rovnosti zaobchádzania s kandidátmi.
- 34 Po tretie sa návrh vnútroštátneho súdu v podstate týka otázky, či možno takú vnútroštátnu právnu úpravu alebo správnu prax, ktorá dáva poskytovateľom služieb na účely ich účasti vo verejnom obstarávaní možnosť, aby *a posteriori* legalizovali svoju situáciu v daňovej oblasti a v oblasti sociálneho zabezpečenia na základe opatrení na odstránenie tvrdosti zákona alebo daňovej amnestie, ktoré prijal daný členský štát, alebo na základe dohody so správnym orgánom o splátkach alebo odpustení dlhu, považovať za zlučiteľnú s článkom 29 prvým odsekom písm. e) a f) smernice.
- 35 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, ako správne upozorňuje generálny advokát v bode 29 svojich návrhov, že výška a splatnosť povinností vo fiškálnej oblasti a oblasti sociálneho zabezpečenia sú stanovené vnútroštátnym právom. Rovnako bolo vyššie v bode 25 zdôraznené, že úlohou vnútroštátneho práva je tiež určiť obsah a rozsah pojmu „splniť si povinnosti“. Okrem toho, rozhodujúcou lehotou v tejto súvislosti je lehota stanovená vnútroštátnou právnou úpravou, ako bolo vysvetlené v bode 31 tohto rozsudku.

- 36 Z toho vyplýva, že vnútroštátna právna úprava alebo správna prax, podľa ktorej sa v prípade opatrení na odstránenie tvrdosti zákona alebo finančnej amnestie alebo aj v nadväznosti na dohodu so správnym orgánom na dotknutých kandidátov hľadí tak, že si plnia povinnosti na účely ich účasti vo verejnom obstarávaní, nie je v rozpore s článkom 29 prvým odsekom písm. e) a f) smernice za podmienky, že títo kandidáti môžu v lehote, o ktorej hovorí bod 31 tohto rozsudku, predložiť dôkaz o tom, že využili opatrenia na odstránenie tvrdosti zákona, daňovú amnestiu alebo dohodu so správnym orgánom, ktoré sa týkali ich dlhov.
- 37 Návrh vnútroštátneho súdu sa napokon týka otázky, s akými účinkami treba spájať prípad, keď záujemca podá opravný prostriedok na správnom alebo súdnom orgáne proti zisteniam daňových orgánov alebo orgánov sociálneho zabezpečenia, ak sa má posúdiť, či si tento záujemca plní povinnosti na účely jeho účasti vo verejnom obstarávaní.
- 38 Je potrebné sa domnievať, že odkaz na vnútroštátne právo obsiahnutý v článku 29 prvom odseku písm. e) a f) smernice platí aj v prípade tejto otázky. Účinky podania opravného prostriedku na správnom alebo súdnom orgáne sú však veľmi úzko späté s výkonom a ochranou základných práv v oblasti súdnej ochrany, ktorých rešpektovanie právny poriadok Spoločenstva takisto zabezpečuje. Vnútroštátna právna úprava, ktorá by totálne ignorovala účinky, ktoré má podanie opravného prostriedku na správnom alebo súdnom orgáne na možnosť zúčastniť sa verejného obstarávania, by riskovala porušenie základných práv dotknutých osôb.
- 39 Berúc do úvahy túto hranicu teda vnútroštátnemu právnemu poriadku prináleží, aby určil, či podanie opravného prostriedku na správnom alebo súdnom orgáne, za podmienky, že tento opravný prostriedok bol podaný v lehote, o ktorej sa hovorí v bode 31 tohto rozsudku, má účinky, ktoré verejného obstarávateľa zaväzujú hľadiť na dotknutého záujemcu až do vydania konečného rozhodnutia tak, že si plní povinnosti na účely jeho účasti vo verejnom obstarávaní.

40 Na položené otázky teda treba odpovedať tak, že článok 29 prvý odsek písm. e) a f) smernice pripúšťa takú vnútroštátnu právnu úpravu alebo správnu prax, podľa ktorej poskytovateľ služieb, ktorý si ku dňu uplynutia lehoty na predloženie žiadosti o účasť vo verejnom obstarávaní nesplnil svoje povinnosti v oblasti príspevkov na sociálne zabezpečenie a daní vykonaním zodpovedajúcich platieb v plnom rozsahu, môže následne túto situáciu legalizovať

- v zmysle opatrení daňovej amnestie alebo opatrení na odstránenie tvrdosti zákona prijatých štátom alebo

- v zmysle dohody so správnym orgánom o splátkach alebo odpustení dlhu, alebo

- podaním opravného prostriedku na správnom alebo súdnom orgáne,

za podmienky, že v lehote stanovenej vnútroštátnou právnu úpravou alebo správnu praxou preukáže, že využil takéto opatrenia alebo dohodu alebo že v tejto lehote podal takýto opravný prostriedok.

O trovách

41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 29 prvý odsek písm. e) a f) smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb pripúšťa takú vnútroštátnu právnu úpravu alebo správnu prax, podľa ktorej poskytovateľ služieb, ktorý si ku dňu uplynutia lehoty na predloženie žiadosti o účasť vo verejnom obstarávaní nespĺnil svoje povinnosti v oblasti príspevkov na sociálne zabezpečenie a daní vykonaním zodpovedajúcich platieb v plnom rozsahu, môže následne túto situáciu legalizovať

- **v zmysle opatrení daňovej amnestie alebo opatrení na odstránenie tvrdosti zákona prijatých štátom alebo**

- **v zmysle dohody so správnym orgánom o splátkach alebo odpustení dlhu, alebo**

- **podaním opravného prostriedku na správnom alebo súdnom orgáne,**

za podmienky, že v lehote stanovenej vnútroštátnou právnu úpravou alebo správnu praxou preukáže, že využil takéto opatrenia alebo dohodu alebo že v tejto lehote podal takýto opravný prostriedok.

Podpisy